

Høringsinstansene

Deres ref

Vår ref
200801116-9/EYA

Dato
30.06.2008

Midlertidig forskrift om godtgjøring ved forsøk på skadefelling av rovvilt

Miljøverndepartementet sender med dette på høring forslag til midlertidig forskrift om godtgjøring ved forsøk på skadefelling av rovvilt. Forskriften foreslås innført som en prøveordning for 2008 og 2009. Bakgrunnen for forslaget er at erfaringer fra de siste års forsøk på skadefellinger i beitesesongen på nytt har gjort det aktuelt å vurdere en ordning med godtgjøring for tapt arbeidsfortjeneste for jegere som deltar i skadefellingsforsøk.

Vedlagt følger forslag til midlertidig forskrift om godtgjøring ved forsøk på skadefelling av rovvilt. Nedenfor følger en nærmere redegjørelse for de ulike elementene i forslaget. Eventuelle uttalelser til forslaget bes sendt til Miljøverndepartementet, Avdeling for naturforvaltning, Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo. I tillegg bes det om at uttalelsene sendes pr. e-post til kga@md.dep.no. Liste over høringsinstansene ligger ved.

Høringsfristen i saken settes til 3 uker, jf. utredningsinstruksen punkt 1.3. Dette innebærer at fristen for å fremme høringsuttalelse er 21. juli 2008.

Miljøverndepartementet beklager den korte høringsfristen. Ettersom forslaget til endring gjelder som en prøveordning for 2008 og 2009 er det imidlertid ønskelig at ordningen kan tre i kraft snarest mulig.

Bakgrunn

Erfaringene fra de siste års forsøk på skadefellinger i beitesesongen har gjort det aktuelt å vurdere godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste ved forsøk på skadefelling av rovvilt. Skadefelling i beitesesongen har ofte vist seg å være meget krevende blant

annet på grunn av at det er vanskelig å finne spor og sportegn, samt rovviltets store vandringskapasitet og utstrakte arealbruk. Dette har ført til at flere kommunale fellingslag har nedlagt en stor arbeidsinnsats uten å lykkes med felling. For å sikre at fremtidige fellingsforsøk skal kunne utføres på en mest mulig effektiv måte, med en hensiktsmessig sammensetning av kommunale fellingslag og tilstrekkelig kompetanse på området, ønsker Miljøverndepartementet å innføre en prøveordning som åpner for at det kan godtgjøres for tapt arbeidsfortjeneste ved forsøk på skadefelling. Prøveordningen skal gjelde for 2008 og 2009. Det foreslås derfor en virketid for den midlertidige forskriften fra 1. juni 2008 til 31. desember 2009.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Prøveordningen finansieres med 2 mill. kroner pr. år over bevilgningen til forebyggende og konfliktdempende tiltak (kap 1427 post 73).

Departementet ser at det vil kunne oppstå situasjoner med store avvik mellom krav om godtgjørelse, og hva som kan utbetales innenfor den økonomiske rammen for prøveordningen. Departementet har vurdert to ulike modeller med hensyn til fordeling av den økonomiske rammen mellom søknader om godtgjørelse. Departementet ønsker høringsinstansenes synspunkter på de to ulike alternativene som er skissert under.

Alternativ I

Den økonomiske rammen for godtgjørelse fordeles på alle godkjente søknader som er innkommet innen fristen. Dersom summen av alle søknader tilsvarer inntil 2 mill. kroner får alle søkere utbetalt godtgjørelse etter oppgitt dagsats. Dersom søknadene samlet overstiger avsatt beløp vil alle søkere få utbetalt mindre enn oppgitt sats.

Søknadsfristen for utbetaling av godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste settes til 1. oktober. Fylkesmannen må snarest etter dette tidspunktet utarbeide en samlet oversikt over krav om godtgjøring i eget fylke, basert bl.a. på en tilsvarende oversikt fra kommunen(e) som er gitt fellingstillatelse, og rapportere til Direktoratet for naturforvaltning. Direktoratet for naturforvaltning vil ut fra den økonomiske rammen for prøveordningen fordele de tilgjengelige midlene mellom fylkesmennene ut fra innrapporterte krav om godtgjøring. Fylkesmennene foretar deretter fordeling av midler til kommunen(e) (for videre utbetaling til jegerne). Videre foretar fylkesmennene direkte utbetaling til jegere som har søkt Fylkesmannen, ut fra den tilgjengelige rammen gitt fra direktoratet. Størrelsen på godtgjørelsen som den enkelte jeger kan få utbetalt begrenses dermed av den økonomiske rammen for prøveordningen, og omfanget av skadefellingsforsøk i landet.

Alternativ II

Godtgjørelse i henhold til dagsatsene i forskriften utbetales fortløpende av Fylkesmannen når vilkårene i forskriften er oppfylt. Den økonomiske rammen på 2 mill. kroner begrenser hvor mange søknader som får innvilget godtgjøring. Dersom summen av alle søknader tilsvarer inntil 2 mill. kroner får alle søkere utbetalt etter oppgitt dagsats. Dersom søknadene samlet overstiger avsatt beløp utbetales ikke godtgjørelse til nye søknader.

Direktoratet for naturforvaltning må i samråd med Fylkesmannen føre løpende oversikt over innvilgede godtgjørelser.

Søknadsfristen for utbetaling av godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste settes til 1 uke etter endt fellingsforsøk. Fylkesmannen foretar deretter utbetaling av midler til kommunen(e) (for videre utbetaling til jegerne), og direkte utbetaling til jegere som har søkt Fylkesmannen. Fylkesmennene må fortløpende rapportere om innvilgede søknader til Direktoratet for naturforvaltning som fører løpende oversikt over utbetalt godtgjørelse. Når rammen på 2 mill. kroner er oppbrukt må direktoratet varsle alle fylkesmenn om at det ikke kan utbetales godtgjørelse til nye søknader.

For å bidra til at den enkelte jeger i størst mulig grad får utbetalt en rimelig godtgjørelse vil det være viktig for innehaver av fellingstillatelsen å organisere og dimensjonere fellingsforsøket på en mest mulig effektiv måte, samt målrette innsatsen i perioder da sannsynligheten for å lykkes med felling er størst. Departementet viser til at Fylkesmannen kan bistå innehaver av fellingstillatelsen med rådgivning og veiledning i slike vurderinger. Likeledes er det i forslaget til forskriften et vilkår at fellingslaget har søkt SNO om slik bistand.

Skadefellingsforsøk i regi av kommunale fellingslag er basert på frivillig innsats fra jegere, og departementet anser ikke dette som arbeid hvor arbeidsmiljølovgivningens bestemmelser gjelder. Spørsmålet er blitt forelagt Direktoratet for arbeidstilsynet. Direktoratet for arbeidstilsynet har i sin vurdering gjort rede for ulike momenter som vektlegges når det vurderes om arbeidsmiljøloven kommer til anvendelse eller ikke. På bakgrunn av svaret fra Direktoratet for arbeidstilsynet, har departementet kommet fram til at arbeidsmiljøloven normalt ikke kommer til anvendelse i forbindelse med frivillig deltakelse i forsøk på skadefelling av rovvilt. Utbetaling av godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste vil for øvrig etter det direktoratet uttaler alene ikke få betydning i forhold til vurderinger av arbeidstakerbegrepet.

Departementets forslag til midlertidig forskrift

Under følger departementets gjennomgang av forslag til midlertidig forskrift om godtgjøring ved forsøk på skadefelling av rovvilt. Forslaget inneholder i alt ni paragrafer, hvorav § 9 gjelder endring i § 9 tredje ledd i forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt i forskriftens virketid 1. juni 2008 til 31. desember 2009. Utkast til forskrift er vedlagt høringsbrevet.

§ 1. Formål

Bestemmelsen beskriver formålet og målgruppen for forskriften. Godtgjøring av tapt arbeidsfortjeneste kan gjøres for jegere som deltar i kommunale fellingslag. Videre går det fram at dette er en prøveordning, og at størrelsen på godtgjøringen som kan utbetales er begrenset av den økonomiske rammen for prøveordningen.

Prøveordningen er foreslått finansiert med 2 mill. kroner pr. år.

§ 2. Vilkår for godtgjøring

Bestemmelsene i § 2 angir vilkår som må være oppfylt for at godtgjørelse kan utbetales. Vilkårene innebærer at det bare kan gis godtgjørelse når fellingsforsøket er knyttet til en konkret skadefellingstillatelse eller en forlengelse/utvidelse av denne, og fellingsforsøket har pågått regelmessig i minst en uke med tilstrekkelig intensitet.

Det er videre et vilkår at fellingsforsøket utføres av et kommunalt oppnevnt fellingslag, og at det er søkt nødvendig bistand og veiledning fra Statens naturoppsyn (SNO) for å dimensjonere og målrette fellingsforsøket på best mulig måte. Vilkåret om at fellingsforsøket skal utføres av kommunale fellingslag, er ikke til hinder for at det kan utbetales godtgjøring selv om fellingstillatelsen er gitt til andre enn kommunen. Fellingstillatelsen kan for eksempel være gitt til et beitelag som har avtale med kommunen om å benytte det kommunale fellingslaget.

Departementet har vurdert det slik at det vil være fordelaktig å stimulere til opprettelse og bruk av kommunale fellingslag. Dette for å nytte og utvikle lokal erfaring og kompetanse til å gjennomføre effektive fellingsforsøk. Vilkåret om å søke bistand fra SNO vil etter departementets syn være viktig for effektiv gjennomføring av det enkelte forsøk, men også bidra til langsiktig kompetanseheving hos jegere i kommunale fellingslag.

§ 3. Beregning av godtgjøring

Departementet har valgt å legge statens gjeldende satser for utvalgsgodtgjøring til grunn, som et utgangspunkt, for beregning av godtgjørelse av tapt arbeidsfortjeneste. Utbetaling av godtgjøring for tapt arbeidsfortjeneste er ikke å betrakte som lønn for arbeid. Departementet finner det derfor ikke riktig å regne overtidsbetaling, hellegodtgjørelse, reisetid, feriepenge o.l. ved beregning av godtgjørelse.

Departementet har videre vurdert det som hensiktsmessig å også godtgjøre for bruk av egen hund, så langt denne har hensiktsmessige kvaliteter for bruk i fellingsforsøk. Departementet har vurdert det slik at bruk av egen hund primært vil benyttes for å lokalisere rovvilt i forsøk på skadefelling, og det vil derfor være tilstrekkelig at hunden har godkjenning som ettersøkshund for storvilt. Eventuelle ettersøk av skadet rovvilt skal som tidligere gjennomføres i henhold til Fylkesmannens og politimyndighetenes instruks, jf. rovviltforskriften § 17.

§ 4. Saksbehandling

Departementet foreslår en todelt oppgjørsmodell for godtgjøring av tapt arbeidsfortjeneste:

1. I de tilfeller der det er en eller flere kommuner som er innehaver av tillatelse til skadefelling, skal jegeren sende søknad om godtgjøring til vedkommende kommune. Kommunen(e) sender inn til Fylkesmannen en oversikt, for hvert enkelt fellingsforsøk, over søknader om godtgjøring som tilfredsstillende vilkårene for utbetaling. Vedtak om godtgjøring treffes av kommunen, normalt etter at Fylkesmannen har fordelt de aktuelle økonomiske midlene til kommunen.
2. I tilfeller der det ikke er en eller flere kommuner som er innehaver av tillatelse til skadefelling, må den enkelte jeger som har deltatt sende søknad om godtgjøring for hvert enkelt fellingsforsøk til Fylkesmannen i jegerens bostedsfylke.

Uavhengig av hvem som treffer vedtak om godtgjørelse, skal nødvendig dokumentasjon legges ved søknaden. Departementet anser nødvendig dokumentasjon for å være:

- Dokumentasjon på tapt arbeidsinntekt (bekreftelse fra arbeidsgiver)

- Dokumentasjon på deltakelse for jeger og evt. egen hund i fellingsforsøket (kommunens fellingslogg, se nærmere nedenfor. Dersom det er kommunen som treffer vedtak om godtgjøring legges det til grunn at kommunen, fordi den har loggen, allerede innehar den nødvendige informasjon om dette).
- Dokumentasjon på ettersøksgodkjenning av hund dersom det framlegges krav om godtgjørelse for egen hund

Der fellingstillatelsen gis til en kommune vil det bli stilt vilkår i tilknytning til tillatelsen om at kommunen, ved bruk av kommunale fellingslag, fører kontroll med og dokumenterer ressursbruken under fellingsforsøket. Dette omfatter bl.a. føring av fellingslogg over deltakelsen fra den enkelte jeger. I tilfeller hvor det er andre enn kommunen som innehar fellingstillatelsen, må den enkelte jeger innhente dokumentasjon fra kommunen som legges ved søknaden om godtgjøring. For øvrig vises det til den enkelte Fylkesmann som kan gi nærmere veiledning om dokumentasjonskrav. Dokumentasjonskravene som er skissert over vil gjelde for godtgjøring av tapt arbeidsfortjeneste fra og med 1. juni 2008, også selv om forskriften **fra dette tidspunktet gjelder både i skatte- og i skogbruksrettslig sammenheng** av hvilken modell som velges. Søknadsfristen for alternativ I er satt til *1. oktober*, mens søknadsfristen for alternativ II er *1 uke etter endt fellingsforsøk*. Fylkesmannen vil snarest mulig etter fristens utløp gjennomføre saksbehandling og utbetaling av eventuell godtgjørelse til søker, samt utbetaling til kommunene (for videre utbetaling til jegere som har søkt kommunen). For øvrig vises det til punktet om "Administrative og økonomiske konsekvenser" over.

§ 5. Krav om tilbakebetaling

Departementet forslår at dersom en jeger har mottatt godtgjøring i strid med redelighet og god tro, kan beløpet kreves tilbakebetalt. Utbetalt godtgjøring kan også kreves tilbakebetalt dersom jegeren har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og jegeren burde ha forstått dette.

§ 6. Opplysningsplikt og kontroll

Departementet foreslår at vedtaksmyndigheten, dvs. kommunen eller Fylkesmannen, kan kreve de opplysninger og den dokumentasjon som er nødvendig for å behandle søknaden, utøve kontroll og forvalte ordningen på en tilfredsstillende måte. Se for øvrig departementets omtale av dokumentasjonskrav i gjennomgangen av § 4.

§ 7. Klageadgang

Departementet anser at vedtak om godtgjøring er enkeltvedtak som kan påklages etter reglene i forvaltningsloven. Vedtak fattet av kommunen kan påklages til Fylkesmannen. Vedtak fattet av Fylkesmannen kan påklages til Direktoratet for naturforvaltning.

§ 8. Ikrafttredelse og opphør

Departementet forventer at den midlertidige forskriften kan tre i kraft sommeren 2008. Ettersom forskriften skal gjelde som en prøveordning for 2008 og 2009 foreslår

departementet at den gjelder med tilbakevirkende kraft fra og med 1. juni 2008. Videre foreslår departementet at forskriften opphører å gjelde 31. desember 2009.

§ 9. Endringer i forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt

I henhold til rovviltforskriften § 9 kan Fylkesmannen i tilknytning til sitt vedtak om iverksetting av betinget skadefelling ikke fastsette at det skal utbetales lønn i forbindelse med felling. Rovviltforskriften § 9 tredje ledd, gir i dag følgende rammer for utbetaling av vederlag og dekning av påløpte utgifter ved forsøk på skadefelling.

...” Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling”...

Departementet foreslår derfor at § 9 tredje ledd, i den midlertidige forskriftens virketid (1. juni 2008 til 31. desember 2009) skal lyde:

”Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.”

Med hilsen

Torkel Ramberg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kjersti Gram Andersen
avdelingsdirektør

Høringsinstansene

Alpha-gruppen

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Direktoratet for naturforvaltning

Finansdepartementet

Folkeaksjonen ny rovviltpolitikk, PB 40, 7701 Steinkjer

Foreningen våre rovdyr, P.b. 195, 2151 Årnes

Fremtiden i våre hender, Fredensborgvn 24 G, 0177 Oslo

Fylkeskommunene

Fylkesmennene

Greenpeace Norge, P.b. 6803 St. Olavsgt. 11, 0165 Oslo

Justis og politidepartementet

Kommunal- og regionaldepartementet

Kommunene

Kommunenenes sentralforbund, P.b. 1378 Vika 0114 Oslo

Landbruks- og matdepartementet

Miljøstiftelsen Bellona, P.b. 2141 Grünerløkka, 0505 Oslo

Natur og Ungdom, P.b. 4783 Sofienberg, 0506 Oslo

Norges Skogeierforbund, Stortingsgt. 30, 0161 Oslo

Norges Jeger- og Fiskerforbund, P.b. 94, 1378 Nesbru

Norges Miljøvernforbund, P.b. 539, 5806 Bergen

Norges Naturvernforbund, P.b. 342 Sentrum, 0101 Oslo

Norges Bondelag, P.b. 9354 Grønland, 0135 Oslo

Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Øvre Vollgt. 9, 0158 Oslo

Norsk samarbeidsforum for ny rovviltforvaltning, Arild Strand, 1890 Rakkestad

Norsk Sau og Geit, Postboks 2323 – Solli, 0201 Oslo

Norskog, Lilleakerveien 31, 0283 Oslo

Rovviltnemnda i region 1 v/ Fylkesmannen i Rogaland

Rovviltnemnda i region 2 v/ Fylkesmannen i Buskerud

Rovviltnemnda i region 3 v/ Fylkesmannen i Oppland

Rovviltnemnda i region 4 v/ Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Rovviltnemnda i region 5 v/ Fylkesmannen i Hedmark

Rovviltnemnda i region 6 v/ Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Rovviltnemnda i region 7 v/ Fylkesmannen i Nordland

Rovviltnemnda i region 8 v/ Fylkesmannen i Troms

Reindriftsforvaltningen, P.b. 1104, 9504 Alta

Reindriftssamers landsforbund, P.b. 508, 9255 Tromsø

SABIMA, P.b. 6784 St. Olavspl., 0130 Oslo

Sametinget, Boks 144, 9735 Karasjok

Statskog, Th. Sommerschildsgt.5, 7800 Namsos

Utmarkskommunenenes sammenslutning, P.b. 471 Sentrum, 0105 Oslo

Verdens Naturfond, P.b. 6784 St. Olavspl., 0130 Oslo